

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ STOYAN CHRISTOF

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΟΥ ΕΡΩΤΑΣ

(Ο συγγραφέας τού διηγήματος αύτού Χοήστωφ γεννήθηκε το 1898, σ' ένα μικρό χωριό της Μακεδονίας σπάδ γονείς Βουλγάρων. Σε λίγια 13 έτών, κατά το 1911, μετανάστευσε στην Αρεινή για να βρθη έργασία, στο Μίντλ Ονέσ—οειδηροδρομικές γραμμές, σε έγχροστασία, ίλκ., ώς άπλως έργατης. Αργότερα νεό τις λίγες οικουμένες του κι' έργαζόμενος τις νυχτερινές ώρες, κατώθισε νά σπουδάσῃ στο Πανεπιστήμιο της Βλασπορίζο. Τώρα είναι πρώτος γραμματεὺς στο Βουλγαρικό Γενικό Πλοιούνειο του Σικάγου).

'Ο πατέρας μου, σκούπισε τὸ στόμα του μὲ τὴ χοντρὴ πολύχρωμη πετσετή, καὶ τίναξε τὰ ψίχουλα τῷ φωμιοῦ ἀπ' τὰ μακριὰ γκρίζα μουστάκια του. 'Υστερα, δροισε νά ρουφάσῃ πάλι τη σούπα του, μαζί θητος καὶ κατσουφιασμένος.

'Η μητέρα μου, βουβή καὶ κυττάντας δλόσια μπροστά της, μασούσε τὸ φωμὶ της οιγά—σιγά... Κι' ἔγω, ουκιτός, ρουφύσα μπχανικά τίς κυτταλίες τῆς σούπας μου, καὶ δάγκωνα πότε—πότε μεγάλες, μπουκιές, απ' τὴ χονδρὴ φέτα τοῦ φωμιοῦ, πιού κρατούσα στὸ χέρι μου...

Οι γονεῖς μου δέν δλάσζαν καθόλου κουβέντα, έντωμεταξύ. 'Από αὐτὸν συνέδανυ, δτι είχαν πάλι ξαναμαλλώσει μεταξύ τους κι' δτι ήμουν κι' δλάς—έγω δ' ίδιος — ή δφορμή τοῦ μαλλώματό των...

Αύτοι μιούδησε περισσότερο... Μασσώντας δάνρεχτα, κύτταξε σάν δάφηρημένος τις παιχνιδιαρικές φλόγες τῆς φωτιᾶς τοῦ τζακιοῦ... Καὶ σὲ μιὰ σ' λυμή, κι' μητέ σ' μου γυρίζοντας τὸ κεφάλη της σὲ μένα, υσθ είπε ἐπιταχτικά:

— Παδί μου Ράνταν, ἀπόψε βά πάς να κοιμηθῆς στὸ σπίτι τῆς Βάννας ... "Ακουσες ... Ναλ! .. Ναλ! .. Καὶ μή με κυττάς έσοι, σάν νά είσαι καζσούνι ... Μὲ παρακαλεῖς γι' αὐτό καὶ θά θυμώσω ἀν δέν παντε!

"Εκθαυμίζος ἔγω, ἔξακολουθούσα νά την κυττάζω βουδή... 'Ο πατέρας μου τότε δύσειδόντας μονορροφή μιά μεγάλη κανάτα κρασιού, πλατάγισε μὲ ἡδονή τη γλώσσα του στὸν ούρανικο, σκούπισε τὰ μοστάκια τοῦ, κι' είπε στὴ μητέρα μου :

— Γιό ποιδ λόγο στέλνεις τοῦ Ράνταν, στὸ σπίτι τῆς Βάννας ... Δέν μπορεῖ τάχι νά της κρατήσῃ συντροφιά, τῇ νύχτα, καμμιά γειτονούπολη της ;

Μά ή μητέρα μου έκανε πάντες δέν ἄκουσε τὴν ἀντίρρηση σαν διάντρα της καὶ ξανάσκψε στὴ σούπα της ἀμλητή...

II

'Η Βάννα ήταν ἡ νειόνυφη σύζυγος τοῦ διαδέρμου μου Τοντώρ. Δύσκολος στὴν ἐκλογή τῆς γυναικίας της δοντώρ, μῆνες έμαχεν νά τὴν πετύχη διορθήσῃς τὴν ήθελε. Οι προδενητάδες του, γύ-

ριζαν κοβάλλα δλα τὰ γύρω γωριά, μ' ζνα «φλάμπουρο» ἐπικεφαλής τῆς παρέας τους καὶ μὲ κόκκινα μαντήλια στὸ λαιμὸν τους ψάχνοντας για νύφη...

Καὶ τέλος, σ' ζνα χωρὶς τῆς Στρώμνιτσας, βρήκαν γιὰ κατάλληλη τὴ Βάννα, μια πεντάνορχη χωριστοπούλα, μὲ στήθι πέρδικας, κτὶ μὲ μάγουλα κόκκινα σάν ωριμά μῆλο !...

Μὲ καραμούζες, μὲ πτίλες καὶ μὲ νταύλια, πρεσσαν τὸ μεγάλο ποτάμι τοῦ Βαρδάρη (Άξιού), καὶ τὴν κουβάλησαν στὸ χωρίον μου. 'Ο Τοντώρ κατευχαριστημένος, καβιτζάλλεψε μαζὺ μ' δλλα παλλκάρια τοῦ χωριοῦ—κι' ἔγω, σάν έδειρρος τους μαζὺ τους—καὶ βγήκαμε νά υποδεχτούμε, πυροβολώντας, τὴ νύφη καὶ τὸ συμπεθερίδι...

Στὴν οὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Τοντώρ, ἡ μητέρα του θήλησε τὴ νύφη, ἔβλε τὴ χέρι της στὸ χέρι τοῦ γαμπροῦ, καὶ τῆς σήκωσε τὸ πέπλο. Σκυφτὴ ή ιωή τότε, φλήσε τὸ χέρι τῆς πεθερᾶς της, καὶ σήκωσε υπέρτερα τὸ κεφάλη της για νά τὴν καμαρώσῃ καλύτερα δ γαμπρός καὶ μέλλων ούζυγος της...

Τότε είδα κι' ἔγω τὴ Βάννα, γιὰ πρώτη φορά, στὸ πρόσωπο !

Καὶ τότε.. Εννοιοσα κάτι τὸ παράενο, νά δαγκάνη τὴν καρδιά μου !

"Ω, δέν είχα ξαπάδη ὡς τότε, πιο δμορφη κοπέλλα ἀπ' τὴ Βάννα ... Ν' ουμένη μὲ τὸ γραφικό κουπούμι τοῦ χωριοῦ της, καταστόλιστη μὲ φλουριά χροσᾶ καὶ μ' ασημοκπανισμένες δλυσσίδες, στεκάντας στὴν οὐλὴ ἀλιγινόβολη, λυγερή, χαμογελαστή, εύτυχισμένη...

III

"Η μέρες ποὺ δικολούθησαν, ησαν μέρες πανηγυριοῦ γιὰ δλο τὸ χωριό. Οι γάμοι τοῦ Τοντώρ καὶ τῆς Βάννας γιορτάσηκαν μὲ κεφι ἀνεξάντλητο, κι' δλες ἡ κοπέλλες κι' δλα τὰ παλλκάρια έλαβαν μέρος στὶς πρετοιμασίες, στὰ στεφανώματα κι' υπέρτερα στὸ γλέντι...

Μονχα εἶγω ἀπόφευγα, πονεύνος δίλως νά ξέρω τὸ γιατὶ δλες αύτες τὶς χαρμόδουσες φασαρίες. "Εμενα διαρκῶς κλε σμένος στὸ σπίτι μου, καὶ τὸ μαλλό μου δέν ξεκόλλαγε ἀπ' τὴ Βάννα!

"Ωστόσο, ἀν καὶ κλεισμένος μέσα, δέν ξάσα καμμια δεπιομέρεια ἀπ' τὶς γαιμήλιες τ. λετές: 'Ο ξεχωριστὸς κάθη φορά «χαβάτσ» τῆς πλίανς καὶ τῶν νταουλιών, μὲ πληροφορούσε πότε ἔντυναν τὸ γαμπρὸ καὶ τὴ νύφη, πότε τούς ἀλλαζε δ παπᾶς τὰ στέφναι, καὶ τὶ δωσά άκριβῶς ἔτρωγαν τὸ «ψωμὶ καὶ ἀλότι», στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, οἱ δυο αὐτὸν νεόνυμφοι...

Σὲ μιὰ στιγμή, κι' ἐκεῖ πού στήλωντα τ' αὐτία μου καὶ παρακολουθούσα έναν γοογδ ρυθμό τῶν νταουλιῶν δ, χόρευαν τάρα ἡ νύφη κι' ὁ γαμπρὸ χορὸ τους! — Η πόρτα τοῦ δωματίου μου χτύπησε δυνατά. "Ετρεξα νά ξεκλειδώσω, κι' είδα μπροστά μου τὴ μητέρα μου ἀνίσουχη;

— Τι κάθεσαι κλεισμένος μέσα; μὲ ρώτησε. Εἰ-

Η ΠΙΝΔΚΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΚΑΚΕΚΤΥΠΟΙ

Ο κ. Καρθάζος.

(Σκίτσο τοῦ κ. Σοφ. Αντωνιάδη)

σαι ξαναμένος, κόκκινος!... "Εχεις πυρετό;

— Όχι, μάννα! μουρμύρισα, συγχισμένος.

— Γιατί τότε δεν πάς στο γαμο, νά δης και τή νύφη;

— Τὴν εἰδώ προχέτες, δταν τήν έφερναν 'άπ' το χωριό της!

— Μά..., μά έσου καίς, βρέ άγορι μου! ξεφώνισε τότε ξα-

φνικά ή μητέρα μου, άκουμπωντας τό χέριτης στό μέτωπό μου.

Και δίλως νά προσθήση τίποτ' άλλο, με τρόβηξ στό κρεβ-

βάτι μου, μέ ζάπλωσε, έβαλε ψυχρές κομπρέσεσ στό κεφάλι μου—πετούτες μουσκεμένες στο νερό της βρύσης—και μέ τύλι-

εσ σε βαρειές μάλινες βλέντζες, γιατί έτρεμα σάν το ψάρι.

— Ο πυρετός με τσουρούψισε έπι μέρες, έπι βδομάδες άλδ-

κληρες... Πτυραίλουσα... "Ημουν διαφράγμα, μισοανατομητος..."

Όππασες ζωτικές συγκλονίζαν τό κουρι μου... "Όλο τή Βίννα

νομίζα πώς κρτιούσα στην άγκαλιά μου..." Όλο αυτή νόμιζα

πώς γλυκοφίλουσα... Κι' δύο το δύναμα της μουρμύριζαν τά

χειλί μου, κάθε φορά, στό παραπλητό μου...

— Ανέρωσα, έπιτελουσ! "Έγινα έντελως καλά. Κι' δταν

βγηκα απ' τό σπίτι μου γιά πρώτη φορά, όλα στό χωριό ξα-

νάχαν πάρει τήν προηγούμενη συνθήσιμην και μονότονη όψι

τους: Τά κοκρία λαλούσαν, οι σύλοις γαύγιζαν, τά άλετρια

δρωγαναν τή γή, δ. Τοντώρι πγαίναν στά προβάτια του, οι συγ-

χωριαν μου τρεβούσαν γιά τά χωράφια και γιά τ' άμπελια

τους, κι' ή Βίννα...

— Α, δέν ήσεα τί έκανε ή Βίννα. Ούτε στό σπίτι της πατού-

σα, ούτε κι ιολιώσα νά την κυττάνω κατάματα, κάθε φορά

πού την άνταμανα στό δρόμο ή στή βρύση. Χιυπόσες τότε νο-

νατά η καρδιά μου, κοκκινίζα σάν παπαρούνα στόν κάποιο,

χαμήλωνα τά μάτια και τό κεφάλι, και βιαζόμουν νά φύγω

μακριά της, τρέχατος και συγχιομένοι!

IV

Τέλος, έκεινη τή βραδυά, δ ξάδερφός μου πήρε τή μάννα

του και πήγαν στό πτηνήγυρο κάποιου μακρινού χωριού. "Η

Βίννα θά κοιμάτων δλοιδάναχ στό σπίτι. Κι' έπειδη φοβάτων,

εξε πή στή μητέρα μου νά πάω νά κοιμηθώ κι' έγω έκει, γιά

νά τής κρατήσων συντριψά!

— Ε, νύχτας πειά, Ράνταν! μού ξαιτάπε ή μητέρα μου,

δταν άποτελωσα τό φαγητό μου. Δέν ξεκινάς, λοιπόν.... "Η

Βίννα νά θά σε περιμένει, και τό φοβάται!

Γύρισα στό πατέρα μου σάν νά περιμένων βοήθεια απ'

αύτούν. Τὸν είδα θώμας νά καπνίζη τό τσιμπούκι του, μέ ζαρω-

μένα φρύδια και βουβήν, και στενάζοντας δχνά σηκώθηκα νά

πω...

Στό δρόμο, η καρδιά μου χτυπούσε από φόβο κι' άπο ήδο-

νη μαζύ... "Αχ, Βίννα!.. Γιά πρώτη φορά ςτεραί από τόσους

μήνες, θά τήν ξανάβελω από πάλι κοντά!.. Καί μάλιστα, θά

κο μόρουν κοι στό σπίτι της, έπι μά δλοκληρη νόχτα!

— Όμως είναι σωστό λαβύρινθο σοκκακιών, γεμάτων από λασπό...

Μέ έια χοντρόβιλο πού κρατούσα στό χέρι μου χτυπούσα

διαρκώς τά μαρμόσκυλα, πού μού ριχνόντουσαν μπάνω μου

στό διάβη μου...

— Όλο τό χωρίδιο κοιμάτων, πειά!

— Εφτασα κάποτε, στό σπίτι του ίανδερφου μου... "Η καρδιά

μου, καρδιά παιδιού δώδεκα—δεκατριών, μόλις χρόνων, πήγαν-

νε νά σπάση δπ' τήν τασάχη μου... "Σζ, θ' άντικρυσα τή Βίννα

σε λιγάκι!... "Ω. Βά πρωτεγεύμουσαν τήν άγαπη, σε λιγάκι!..

— Αγάπη... Θά τήν πρωτεγεύμουσαν... Μά, όχι!.. Τίποτα τό

πονηρό, τίποτα τό σάπιο κι' άνθικο, δέν ύπηρχε άκμα στήν

παιδική ψυχή μου!.. "Απλούστατα, θάβλετα τή Βίννα μου, θά

δλαζαζ λίγα λόγια συγγειεικά, φίλικα, μαζύ τά καί μοιμόδουν

πλάτι στή μουσοβιμένη φωτιά τού τζακίου κι' αύτο θά ήταν

θλό:

Θά ξυπνούσα τό πωι, άγνός, μά τοισευτυχισμένος!

— Άλλοισο: Ό, δημάς!.. Σταθήκε άτυχη κι' αιματοβρέχητη, ή

πρώτη μου αύτη άγνή!.. Φτάνοντας σ' σπίτι του ίανδερφου

μου, είδα τήν άλπορπτα άνοιχτη... "Ενα σκουλί άλυχτούσαν

στήν αύλη κλαψιάρικα... Μιά κουκουβάγια έκλαιγε στά κερα-

μύσια...

— Βίννα! φώνηξα τότε, τρέμουντας, γιατί σφίγκτηκε ή ψυχή

μου δπ' τή σκοτεινά κι' άπ' τή βουβήμαρα τού σπιτιού.

— Νεκρή κι σιγαλά.

— Βίννααα! ξαναυρύνιασα, άναντριχιασμένος.

— Κι' δρήμαση στό σπίτι μέσα...

— Έκει στόν δνά, χάνια σά σψωθούσετασμένο πάτωμα, θιυ-

ποφωτισμένο άπ' τήν ξεψιχισμένη φωτιά τού τζακίου, κοιτά-

την άνυχο τό κουρι τής Βίννας μο... "Ενα μου ομάνικο

μαχαίρι τήταν μπγκένεν στό λχιμό της και λίγην αίριαστος—

πηγιόν και μαύρου πειά — άπλωνταν πλάτι και κάτω άπ' τό

πτώμα!

— Εσκυμα παράλιος άπ' τόν τρόμο... Διάβιτσα σ' ένα χαρτί,

καρφιτσωμένο άπωνα στό νεκρό, λατρεύοντα κορμή:

— Ατία Τοντώρι προδότη!... Σύνεργα ή αν ή σειρά τής γυναί-

κα σου, μά αδριού θάρη κι' ή σειρά σου!

ΚΑΠΕΤΑΝ—ΠΟΠΩΦΩ.

Τὴν είχαν σκοτώσει άδικα, μά για έκδίκηση, οι κομάτας ζή-

δες τής περιφερειάς! . . . . .

— Τό πρωι, μέ βρήκαν άνοισθητο, και κυλισμένον «μπρού-

μητα» μέσα στό αιμα τής «Πρώτης μου 'Αγάπης!...

ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΑΣ

Μὲ 4 δελτία τοῦ «Μπουκέτου» και 8 δραχμάς ἀποκτάτε

τά έξης ἀριστουργήματα:

"ΚΑΤΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ" Τοῦ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡ'

"Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ"

Τοῦ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

"Η ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΟ"

Τοῦ ΑΒΒΑ ΠΡΕΒΩ

"ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ"

Τοῦ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

"ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ" Τοῦ ΑΛΦΡΕΔΟΥΜΥΣΣΕ

Στόν τόμον τής «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» συμπεριλαμβάνεται καὶ

η γεμάτη πάθοςερική Ιστορία τής «ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΣ ΝΤΑ ΡΙΜΙ-

ΝΙ ΚΑΙ οπαθητικοί «ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΜΑΡΓΚΟ».

"Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ!" ΤΗΣ ΝΤΕΛΛΑ

Προσεχῶς θά κυκλοφορήση τό 8ον Έργον :

"ΠΙΣΤΟΙ ΣΓΟΝ ΕΦΩΤΑ" τοῦ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (πατρός)

**ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ
ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ!**

Πολλοί άναγνωσταν μας ζητούσαν δλην τήν οειράν τῶν παλαιοτέρων έδδοσέων τοῦ «Μπουκέτου» γιά νά μήν λειπει τίποτε από τήν βιβλιοθήκην των, καθώς και τήν οειρόν τῶν έκδοθέντων μέχρι τούδε ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», τά δποία είνε πήρη Έλληνικής έκλεκτής συνεργασίας τῶν καλυτέρων «Ελλήνων λογογράφων.

Η ΔΙΕΘΝΟΣΙΑΣ τοῦ «Μπουκέτου» πρό τής διαδικής αύτής αιτήσεως εύρεθείσα και ἐπιθυμούσα νά εύχαριστηση τούς άναγνωστας τοῦ «Μπουκέτου» και τής «Οικογενείας» ἀπέφασισε είς δουσαν προσκομίουν είς τά γραφεία μας τά τέσσερα δελτά και λαμπάνουν τάς νεωτέρας έκδοσεις μας, νά παρέχη μὲ πέντε μόνον δραχμάς διά τάς 'Αθήνας και έξ δραχμάς διά τάς έξης βιβλία:

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Τοῦ Ρ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Τής ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΕΦ

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ Τοῦ ΕΡ. ΜΥΡΖΕ

Η ΣΩΝΙΑ Τής ΓΚΡΕΒΙΑ

Και ΔΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ Τοῦ ΕΝΓΙΑΡ ΠΟΕ

(δύο τόμοι έκαστος δρ. 5 διά τάς 'Αθήνας

και 6 διά τάς 'Επαρχιας)

Και τά δκτώ περίφημα

Η ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

πού τιμώνταν δρ. 25, πρός 5 δραχ. έκαστον διά τάς 'Αθήνας και

6 διά τάς 'Επαρχιας έλευθερα ταχυδρομικά τελών.

Διά τό έξωπερικόν επί πλέον τα ταχυδρομικά έξοδα.

Ειδόπιοισαν δημάς οι άναγνωσται μας δητά τό βιβλία αυτά πρέπει νά τή ζητήσουν απ' ένδειξ από τά γραφεία μας καθ' έσον δέν θά σταλώσι είς τά κατά τόπους Πρακτορεία τῶν έφημερίδων.